

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Telefon 7221 8800
Fax 7262 6790
info@tbst.dk
www.tbst.dk

Notat
Sagsnr.: BS0400-00248
Dato: 12-12-2019

Høringsnotat

Bekendtgørelse om bygningsreglement 2018 (BR18)

1. Indledning

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen (TBST) har den 7. oktober 2019 sendt udkast til bekendtgørelse om bygningsreglement 2018 (BR18) i høring hos de i bilag 1 nævnte høringsparter. Udkastet til bekendtgørelsen har også været offentliggjort på Høringsportalen.

Høringsfristen udløb den 4. november 2019.

Følgende organisationer har meddelt, at de ikke har bemærkninger: Advokatrådet, Banedanmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Kloakmestre, Forbrugerrådet Tænk, Justitsministeriet, KEA, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Miljø- og Fødevarerministeriet, Miljøstyrelsen, Praktiserende Landinspektørers Forening, Skatteministeriet, Social- og Indenrigsministeriet, Teleindustrien, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udviklings- og Foreklingsstyrelsen og Erhvervsministeriet.

TBST har herudover modtaget høringssvar fra Akademisk Arkitektforening, Brancheforeningen Danske Festudlejere, Brancheforeningen for Intelligent Energi, Bygherreforeningen, Dabyfo – Forum for Danske Bygningsmyndigheder, Danmarks Tivoli Forening, Dansk Energi, Dansk Live, Danske Beredskaber, Danske Bygningskonsulenter, Danske Handicaporganisationer, DBI, DGI, DIF, DUF, DI BYG, DKK – Danske Koncert- og Kulturhuse, EjendomDanmark, Energiforum Danmark, Foreningen Folkemødet, Frederiksberg Kommune, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Faaborg-Midtfyn Kommune, God Adgang, HI, IFFD – Idræts- og Fritidsfaciliteter i Danmark, Ingeniørforeningen IDA, Kommunernes Landsforening, Kulturministeriet, Københavns Kommune, Københavns Lufthavne A/S, Landbrug & Fødevarer – SEGES, Orbicon A/S, Sammenslutningen af By- og Markedsfester, Sikkerhedsbranchen,

Slots- og Kulturstyrelsen, Social- og Indenrigsministeriet, Svendborg Kommune, Tekniq Arbejdsgiverne og Veltek.

I det følgende refereres og kommenteres hovedindholdet i de modtagne høringsvar opdelt efter relevante emner. TBSTs kommentarer til de enkelte emner følger efter i kursiv.

Der er flere bestemmelser i revisionen af bygningsreglementet, der implementerer bygningsdirektivets krav. Kravene omhandler etablering af ladestandere, forberedelse til ladestandere i ladestanderbekendtgørelsen og etablering af bygningsautomatik i eksisterende bygninger. Kravene er afhængige af, at der etableres hjemmel i byggeloven, før bestemmelserne kan indgå i bygningsreglementet eller i ladestanderbekendtgørelsen. I høringsudgaven indgik et forslag om henvisning til ladestanderbekendtgørelsen. Da ændringen af byggeloven fortsat ikke er vedtaget, fremgår de bestemmelser, der implementerer bygningsdirektivets krav, ikke i den udgave af bygningsreglementet, der træder i kraft 1. januar 2020. Disse bestemmelser vil indgå i en ændringsbekendtgørelse, der udstedes inden 10. marts 2020.

Bemærkninger af politisk karakter samt forslag og bemærkninger, der ikke vedrører de forslåede ændringer i bekendtgørelsen, indgår som udgangspunkt ikke i høringsnotatet. TBST har modtaget flere tekstnære høringsvar, som er gennemgået og vurderet med hensyn til, om der skal foretages ændringer i høringsudgaven. Ikke alle tekstnære bemærkninger og forslag er dog gengivet i detaljer i høringsnotatet.

2. Overgangsperiode

Københavns Kommune stiller spørgsmål til, hvordan de tekniske krav om fx adgangsforhold og brand, som indgår i helhedsvurderingen, skal behandles, når kommunerne ikke længere skal foretage teknisk byggesagsbehandling efter udløbet af overgangsperioden.

DABYFO er af den opfattelse, at bekendtgørelsen mangler helt klare retningslinjer for kommunernes rolle i forhold til den anerkendte statikers virke i perioden frem til 1. april 2020, herunder kommunens virke ved ansøgninger, jf. § 24, stk. 1.

FRI fremhæver, at §§ 24-27 er en fortsættelse af gældende regler, dog med den mindre undtagelse, at CC2 nu er fuldt omfattet. FRI stiller sig uforstående over for, hvordan byggesagsbehandlingen foregår, herunder hvordan der ansøges om byggetilladelse. En grafik, der viser processen, vil være hensigtsmæssig.

Anerkendelsesudvalget pointerer, at der med de anførte ændringer blandes hidtidig og ny praksis på en måde, som vil gøre det vanskeligt for de anerkendte statikere at forstå, hvordan de skal agere i denne periode. Formentlig vil dette lede til fejl og tvister.

Anerkendelsesudvalget forudsætter, at anerkendte statikere, der er udpeget efter de nye bestemmelser i § 24, skal virke efter bestemmelserne i anerkendelsesordningens håndbog; herunder retningslinjer for anerkendte statikeres virke. Disse retningslinjer indeholder imidlertid ikke bestemmelser om udformning af starterklæring, og de anerkendte statikere vil derfor blive bragt i en meget uheldig situation.

Anerkendelsesudvalget foreslår, at der kan stilles krav om, at de anerkendte statikere i perioden udformer et brev ved ansøgning om byggetilladelse, som bilægges en kontrolplan. Denne kan udformes efter de samme retningslinjer, som de nye regler ville kræve.

DABYFO spørger, hvilket indhold erklæringen i § 25, stk. 1, skal have, og om det er det samme som for starterklæringen, jf. § 498. Ligeledes spørger DABYFO, om der skal indsendes sluterklæring, hvis der anvendes anerkendt statiker i stedet for certificeret statiker indtil 1. april 2020.

FRI efterspørger i forlængelse heraf, hvilken dokumentation, herunder erklæringer og kontrolplaner, der skal indsendes i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse, og om den anerkendte statiker skal følge samme dokumentations- og kontrolkrav, som de certificerede statikere.

FRI spørger, om der skal være en mulighed for, at projekter, der starter i anerkendt statiker-overgangsordningen, på sigt kan overgå til certificeret statiker-ordningen.

DABYFO fremhæver, at henvisningen til SBi-anvisning 223, jf. § 505, skal erstattes af SBi-anvisning 271, da denne er udvidet og revideret ift. BR18. DABYFO vurderer, at henvisningen i § 27 til § 25, stk. 1, er forkert, og at der i stedet bør henvises til § 24, stk. 1.

Anerkendelsesudvalget fremhæver, at den anerkendte statiker også skal have mulighed for at virke som projekterende.

SikkerhedsBranchen angiver, at der i § 27 bør henvises til nyeste DS/EN 1990 DK NA:2019, Eurocode 0: Projekteringsgrundlag for bærende konstruktioner.

TBSTs kommentar:

Kommunalbestyrelsen skal ikke kontrollere byggeriets overensstemmelse med kapitel 15, dog med undtagelse af transportable konstruktioner, der opstilles midlertidigt på camping-, festival og salgsområder samt i forsamlingslokaler, idrætshaller o.lign..

TBST vurderer ikke, at der er behov for specielle retningslinjer for kommunernes virke i forhold til den anerkendte statikers virke efter 1. januar 2020, da kommunens virke i forhold til de anerkendte statikere i overgangsperioden er det samme som kommunens virke i forhold til de certificerede statikere.

Den anerkendte statiker skal virke efter bestemmelserne i anerkendelsesordningens håndbog; herunder retningslinjer for anerkendte statikers virke.

§§ 24-27 er en forsættelse af gældende regler om anvendelse af anerkendte statikere, dog med den ændring, at der ikke foretages en teknisk byggesagsbehandling. Ordningen er udvidet til også at dække byggerier i middel og høj konsekvensklasse (CC2, CC3 og CC4), dog kun byggerier, der henregnes til konstruktionsklasse 2-4. Dokumentation skal udarbejdes og kontrolleres efter SBI-anvisning 223.

Den anerkendte statiker skal udarbejde en statikererklæring, jf. § 563 stk. 2, som det sker i dag, og skal således ikke følge de dokumentationskrav, som den certificerede statiker skal følge. Dette præciseres i § 25, stk. 1. Der skal ikke fremsendes en starterklæring mv. sammen med ansøgningen om byggetilladelse eller sluterklæring ved færdigmeldingen.

TBST præciserer i § 25, hvad der skal indsendes i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse og færdigmelding.

TBST er enig i, at den anerkendte statiker kan virke som projekterende, hvis bestemmelserne angivet af anerkendelsesudvalget giver mulighed for dette. Dette rettes i § 24 ved at erstatte "kontrollere" med "sikre".

TBST er enig i, at det efter de nye regler vil være en mulighed at skifte til en certificeret statiker på de projekter, der er startet op med anerkendte statikere. Dette kræver dog, at den certificerede statiker er bevidst om forskellene i reglerne og de bagvedliggende anvisninger.

Henvisningen i § 27 til § 25, stk. 1, er korrekt.

TBST vil i den kommende tid følge udviklingen med hensyn til ordningens virke og antallet af certificerede statikere. Dette gøres i samarbejde med branchen, certificeringsorganerne og Danak.

3. Implementering af bygningsdirektivet

Bygningsautomatik

Intelligent Energi og Dansk Energi ser positivt på, at der tages et initiativ til at fremme et intelligent energisystem, da det vurderes at være nødvendigt for den grønne omstilling. Energiforum Danmark er positive over, at der stilles krav til bygningsautomatik i større bygninger, der ikke er til beboelse. Energiforum Danmark finder det ligeledes positivt, at der fokuseres på funktionalitet og formål, fremfor teknologier. FRI påpeger, at det bør overvejes, om § 298 bør være et funktionskrav i stedet for et absolut krav.

Yderligere finder FRI, at udtrykket " [...] et dimensionerende varmebehov eller kølebehov [...]" i § 298 a, opfattes således, at "behov" udtryk-

ker en energimængde (kWh) pr. år for bygningernes maksimale energibehov. FRI finder det ikke tydeligt, om der i begrebet "varmebehov" er inkluderet et effektbehov til opvarmning af brugsvand. FRI foretrækker begrebet "varmetab" fremfor "varmebehov".

FRI savner en begrundelse for, hvorfor netop grænseværdien på 290 kW er valgt i § 298 a. Yderligere stiller FRI spørgsmål til, hvorvidt kravet udelader visse bygningstyper, når kravet skal overholdes pr. bygning, da der i visse tilfælde anvendes en fælles varmecentral til flere bygninger (fx en skole). Ligeledes finder TEKNIQ Arbejdsgiverne, at der i § 298 a, stk. 1, bør tilføjes, at kravet kan overholdes med et eller flere systemer. TEKNIQ Arbejdsgiverne finder, at denne specificering også bør ske i § 298 a, stk. 2 og 3.

FRI finder det uklart, om det dimensionerende kølebehov skal beregnes. Yderligere påpeges det, at der ikke findes beregningsmetoder i det almene tekniske fælleseje, som omhandler beregning af kølebehov for bygninger. FRI finder det uhensigtsmæssigt, hvis kølebehovet skal dimensioneres via detaljerede dynamiske bygningssimuleringer, da det vurderes at være omkostningsfuldt.

FRI efterspørger i § 298 a en tydeliggørelse af, hvorvidt køle-varmebehovet betragtes under ét, eller om kravet udløses, såfremt varmebehovet eller kølebehovet overskrider 290 kW.

Veltek finder, at § 298 a kun er en delvis implementering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/844 af 30. maj 2018 om ændring af direktiv 2010/31/EU om bygningers energimæssige ydeevne og direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet, artikel 14 og 15. Veltek savner mere fokus på eftersyn af varmeanlæg med nominel nytteeffekt på over 70 kW, herunder kombinerede varme- og ventilationsanlæg samt køleanlæg.

Intelligent Energi finder, at der ikke stilles krav til sammenhæng mellem styringssystemerne i en bygning til hhv. ventilation, varme, air-condition og køling. Intelligent Energi mener, at et krav om sammenhæng er essentielt for at opnå det bedste indeklima, optimalt energiforbrug og potentielt stille fleksibilitet til rådighed.

Intelligent Energi finder det glædeligt med en specificering af, hvornår investeringer i bygningsautomatik er rentable, men efterspørger en præcisering af, hvilken levetid, der refereres til i § 275.

Dansk Energi påpeger, at systemet for bygningsautomatikken kan understøttes med en tovejskommunikation, styring på prissignaler mv.

Energiforum Danmark finder det problematisk, at der ikke stilles krav til sammenhængen mellem styringssystemerne til hhv. varme, ventilation og køl. Yderligere mener Energiforum Danmark, at det er ærgerligt,

at der ikke stille krav om styringsstrategier for nybyggeri over en vis størrelse.

DABYFO stiller spørgsmål til § 298 a, stk. 2, angående installation af bygningsautomatik til styring af de tekniske anlæg i eksisterende bygninger, herunder om det er intentionen, at kravet er gældende for alle eksisterende bygninger uanset opførelsestidspunkt, og uanset om der foregår byggearbejde.

Ligeledes mener FRI og KL, at det er uklart, hvorvidt det nye krav i § 298, stk. 2, til bygningsautomatik alene er tiltænkt bygninger med ændret anvendelse.

KL mener ikke, at det er klart, hvordan § 298 a, stk. 2, skal administreres. Faaborg-Midtfyn Kommune finder, at § 298 a, stk. 2, kunne ændres således, at enheden bliver kW/m² fremfor 290 kW samt en angivelse af en minimumsstørrelse.

Københavns Kommune og Svendborg Kommune mener ikke, at § 298 a, stk. 2, forholder sig til, hvordan kontrollen med overholdelsen af kravet sikres. De mener heller ikke, at det er tydeligt, hvem der skal vurdere, om installationen af bygningsautomatikken er teknisk gennemførlig og rentabel i eksisterende bygninger, og spørger om der kan søges dispensation, hvis der ikke installeres bygningsautomatik. Derudover ønsker de en præcisering af kommunernes rolle.

Frederiksberg Kommune, Orbicon A/S og Faaborg-Midtfyn Kommune stiller spørgsmål ved om § 298 a medfører, at plejehjem, kollegier, hoteller, koncert- og sportshaller, isstadioner og lignende bygninger er fritaget fra kravet om, at der skal installeres bygningsautomatik til styring af de tekniske anlæg.

Københavns Lufthavne finder, at § 298 a, stk. 3, nr. 1 og 3, kan være et problem, nærmere bestemt, at bygningsautomationsanlægget (BMS) skal overvåge og analysere energiforbruget. Dette skyldes, at flere virksomheder benytter andre former for systemer til at overvåge og analysere energiforbruget såsom EnergyKey. Yderligere belyses det, at Business Intelligence (BI) vil være mere tidssvarende, da det giver muligheder for at overvåge, analysere og alarmere problematikker.

Københavns Lufthavne finder, at § 298 a, stk. 3, er ukonkret, og at bestemmelsen giver for mange fortolkningsmuligheder.

Ligeledes tolker Energiforum Danmark § 298 a, stk. 3, som at man kun må have et samlet system, og de ønsker derfor formuleringen ændret. Faaborg-Midtfyn Kommune spørger ligeledes til § 298 a, stk. 3, herunder om der er tale om et decideret CTS-anlæg.

FRI finder det i § 298 a, stk. 3, uklart, om bygningsautomatikken skal styre og overvåge alle tekniske anlæg, eller det alene er anlæg, der har relation til bygningens energiforbrug.

Dansk Energi finder det positivt med funktionsafprøvning af bygningsautomatikken. Det påpeges, at funktionsafprøvningen omfatter den samlede bygningsautomatik. Energiforum Danmark savner en frist for, hvornår funktionsafprøvningen af bygningsautomatikken skal være gennemført samt 'forskrifter' for funktionsafprøvningen. Energiforum Danmark mener, at der bør være krav til en sammenhængende funktionsafprøvning af alle de monterede systemer.

Frederiksberg Kommune mener, at kravene i § 298 b om funktionsafprøvning af bygningsautomatikken er for vage og uspecifikke.

FRI mener, at det bør tydeliggøres i § 298 b, at funktionsafprøvningen sker inden ibrugtagning, da de så mener, at § 298 b vil være i overensstemmelse med øvrige tekstpassager i BR18 vedr. funktionsafprøvning.

Orbicon A/S er positive over § 298 b, og funktionsafprøvning af bygningsautomatikken, da de vurderer, at det kan bidrage til energibesparelser. De mener dog, at formuleringerne er for vage til at virke effektivt, og dermed indfri energibesparelserne.

TEKNIQ Arbejdsgiverne mener, at det bør signaleres i § 298 b, at funktionsafprøvningen skal foretages på alle monterede systemer.

TBSTs kommentar

Krav til bygningsautomatiserings- og kontrolsystemer (bygningsautomatik) er implementering af krav i bygningsdirektivet. Formuleringerne i bygningsreglementet ligger tæt op ad formuleringerne i direktivet for at sikre, at implementeringen er korrekt. Dette inkluderer bl.a. grænseværdien på 290 kW.

Bygningsautomatikken skal styre de tekniske anlæg til bygningsdrift. Hvis der er andre tekniske anlæg, fx til procesformål, så er der ikke krav om, at de styres af bygningsautomatikken. Hensynene bag bestemmelserne er at sikre, at de tekniske anlæg er korrekt installeret, og at driften af de tekniske anlæg er hensigtsmæssig og koordineret mellem anlæggene.

Det er TBSTs fortolkning af reglerne, at de medfører en samordnet styring af de tekniske anlæg. Dette kan udføres i et centralt system som CTS, men kan også udføres som flere separate systemer med en kobling, så hensynene bag bestemmelserne bliver opfyldt. Formuleringerne er udformet, så der ikke vælges teknologi, men så der sikres, at den nødvendige koordination af de tekniske anlæg fungerer.

Kravene til bygningsautomatik omfatter alle andre bygninger end boliger, hvis bygningen har det nødvendige varme- eller kølebehov. Dette

er ligeledes en implementering af bygningsdirektivet. Der er flere parter, der spørger om isstadioner og koncerthaller og lignende er omfattet. Da disse bygninger ikke er boliger, så vil kravene være gældende for disse typer af bygninger. Kollegier, hoteller og etageboliger vil derimod ikke være omfattet, da disse er boliger.

FRI's kommentar om at tilføje "før ibrugtagning" til funktionsafprøvningskravene følges med det formål at ensrette formuleringerne med de eksisterende bestemmelser om funktionsafprøvning og for at præcisere, at man skal gennemføre funktionsafprøvning før ibrugtagning.

Kravene til installation af bygningsautomatik gælder for alle bygninger, der opfylder kriterierne. Dette gælder således også eksisterende bygninger, uanset at de ikke undergår en ombygning, så længe installationen af bygningsautomatik er rentabel.

Det er bygningsejers ansvar at gennemføre installationen af bygningsautomatik i de eksisterende bygninger. Kommunerne pålægges ikke en ekstra forpligtelse i denne forbindelse. Hvis man vælger at undlade at installere bygningsautomatik i eksisterende bygninger, så skal man udarbejde en rentabilitetsberegning, der viser, at det ikke er rentabelt. Den beregningsmæssige levetid er i denne sammenhæng typisk 15 år, hvilket også fremgår af vejledningen til rentabilitetskriteriet i bygningsreglementet. Der vil blive udarbejdet en vejledning omkring bygningsautomatik efter bekendtgørelsens ikrafttræden. Derudover udvides vejledningen om funktionsafprøvning med de nye områder. Vejledningen vil desuden uddybe, hvordan man finder det dimensionerende varme og kølebehov.

Implementering af eftersynsordninger for varme- og klimaanlæg henhører under Energistyrelsens ressort.

Bestemmelserne om bygningsautomatik udgår af den version af bygningsreglementet, der træder i kraft d. 1. januar 2020. Bestemmelserne vil blive udstedt i en ændringsbekendtgørelse senest 10. marts 2020.

Ladestandere

KL mener, at det med § 40 stk. 2, pkt. 5, er uklart, hvad der er bygningsmyndighedens ansvar i sager, der omfatter ladestandere.

Dabyfo mener, at det er u hensigtsmæssigt, at ladestanderbekendtgørelsen nævnes i § 46, stk. 1, vedr. stikprøvekontrol, da der herved er mange forhold, som ikke er nævnt. Dabyfo foreslår, at det sikres, at ladestanderbekendtgørelsen indarbejdes som anden lovgivning.

Københavns Kommune mener, at § 46 medfører en ny opgave for kommunerne ved, at de skal kontrollere, om ladestanderbekendtgørelsen er overholdt, hvilket kun kan gøres ved stikprøvekontrollen i forbindelse

med kontrol af en byggetilladelse. De spørger, om det vil kræve en byggetilladelse at opstille en ladestander.

Orbicon A/S finder, at kravene i § 46 er for uspecifikke til at sikre, at ladestandere kontrolleres korrekt, da der er flere forskellige dokumenter, der kan henvises til. Dansk Energi finder det positivt, at dokumentationen for overholdelse af ladestanderbekendtgørelsen bliver inkluderet i stikprøvekontrollen.

Slots- og Kulturstyrelsen peger på problemstillinger i forhold til de freddede bygninger og fortidsminder, som giver dem anledning til at komme med bemærkninger, når ladestanderbekendtgørelsen sendes i høring.

TBSTs kommentar

Som følge af høringssvarene er TBST blevet opmærksom på, at det er uhensigtsmæssigt at nævne ladestanderbekendtgørelsen i §§ 40, stk. 2, nr. 5, og 46, stk. 1. Disse tilføjelser fjernes derfor.

I stedet tilføjes der i kapitel 20 om ubebyggede arealer ved bebyggelse et stk. 2 til § 400 vedrørende parkeringsarealer. Dermed indarbejdes ladestanderbekendtgørelsen i bygningsreglementet, og bliver omfattet af kravene ved færdigmelding og stikprøvekontrol.

Bestemmelserne om bygningsautomatik udgår af den version af bygningsreglementet, der træder i kraft d. 1. januar 2020. Bestemmelserne vil blive udstedt i en ændringsbekendtgørelse senest 10. marts 2020.

4. Præcisering af at opførelse af sekundær bebyggelse uden byggetilladelse alene kan ske, hvis bygningen placeres på terræn og præcisering af reglerne for nedrivning af sekundær bebyggelse.

KL finder det positivt, at TBST har lyttet til mange af de kommunale ønsker til justering af BR18, herunder at opførelse af sekundær bebyggelse uden tilladelse skal være på terræn.

TBSTs kommentar

Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.

5. Præcisering af reglerne for midlertidig overnatning

DGI, DIF og DUF vil gerne kvittere for, at boligministeren har lyttet til deres bekymringer om at få en tilpas hurtig afklaring om reglerne for midlertidig overnatning pr. 1. januar 2020. DGI, DIF og DUF er af den opfattelse, at den nye § 152 a primært er en overførsel af reglerne fra

beredskabslovgivningen, og at der dermed ikke er tale om en skærpelse af de gældende regler.

DGI, DIF og DUF vil gerne henstille til, at de mere brede formuleringer i § 152 a, f.eks. i nr. 2 og 4, ikke tolkes og håndhæves på en måde, der medfører yderligere bureaukrati for de frivillige foreninger set i forhold til de krav, der findes i dag.

Danske Beredskaber foreslår, at det skal præciseres, hvem der skal give kommunalbestyrelsen meddelelse om midlertidig overnatning. Danske Beredskaber pointerer ligeledes, at der bør være en definition af, hvad meddelelsen til kommunalbestyrelsen skal indeholde, og hvilket hensyn den skal iagttage. Der gives eksempler på oplysninger:

- Dato og længde for overnatningen
- Hvor der overnattes
- Antal overnattende
- Belægningsplan

Danske Beredskaber, DABYFO og KL pointerer, at det skal fremgå, om det er ansøgeren eller en certificeret brandrådgiver (og i hvilken brandklasse), der har ansvar for, at det krævede sikkerhedsniveau opnås ved midlertidig overnatning.

Danske Beredskaber, DABYFO, KL og Svendborg Kommune angiver, at det ikke er tydeligt, hvad der ligger i hensynet bag at meddele kommunalbestyrelsen om midlertidig overnatning, herunder hvem der efterser, at § 152 a, nr. 2-6, samt §§ 82-83 er overholdt. Danske Beredskaber fremhæver desuden nødvendigheden af en kontrolinstans, hvis det er ansøger, der har ansvar for, at det krævede sikkerhedsniveau overholdes.

DABYFO spørger, om det er intentionen, at kommunen er forpligtet til at påse, om alle forhold i § 152 a er overholdt, når der modtages en meddelelse om midlertidig overnatning, for at vurdere, om den midlertidige overnatning er undtaget for sagsbehandling, jf. § 6, nr. 5.

KL foreslår, at beredskaberne orienteres, hvis det er hensigten, at kommunerne ikke kontrollerer, om brandsikkerheden overholdes.

Danske Beredskaber fremhæver, at iht. § 6, nr. 5, skal midlertidig overnatning overholde § 152 a, og i denne henvises kun til § 82. Da § 83 henviser til *Bygningsreglementets vejledning til kap. 5 - Brand*, bør denne også fremgå af § 152 a.

Svendborg Kommune pointerer, at der skal fremgå en frist for meddelelse af midlertidig overnatning til kommunalbestyrelsen, og at meddelelsen med fordel kan ske til redningsberedskaberne, hvis det er dem, der skal gå brandsyn. DABYFO, KL og Faaborg-Midtfyn Kommune foreslår en frist om meddelelse til kommunalbestyrelsen på fire uger svarende til § 6 f, stk. 2. Danske Beredskaber foreslår en frist på 14 dage.

Danske Beredskaber mener, at det bør præciseres, i hvilket omfang og med hvilke intervaller, der kan anvendes midlertidig overnatning, før der skal søges byggetilladelse.

Danske Beredskaber, DABYFO og KL er desuden bekymrede for muligheden for, at alle anvendelseskategorier kan anvendes til midlertidige overnatninger uden tydeligt sikkerhedsniveau, herunder overnatning i forbindelse med byggepladser, chauffører i garageanlæg, lagerlokaler mv.

DABYFO og KL foreslår, at § 152 a tilrettes, så utilsigtet midlertidig overnatning ikke kan forekomme. Da anmeldelserne tidligere har været varetaget af beredskaberne på baggrund af de driftsmæssige forskrifter, vurderes bestemmelsen at medføre en øget sagsmængde/sagsbehandling for kommunerne, og det vil have økonomiske konsekvenser for kommunerne.

TBSTs kommentar

En detaljeret uddybning af § 152 a er indskrevet i vejledningen om drift, kontrol og vedligehold. Der henvises til denne i § 83.

Fremover er det udelukkende bygningssejerens ansvar, at retningslinjerne for midlertidig overnatning som beskrevet i § 152 a samt vejledning om drift kontrol og vedligehold efterleves.

Hensigten med begrebet "meddeles" i § 152 a, nr. 7, er, at kommunalbestyrelsen skal informeres om, at der foregår en midlertidig overnatning. Kommunalbestyrelsen kan i givet fald vælge at videregive informationen til redningsberedskabet.

Det er hensigten, at midlertidige overnatninger skal kunne ske på de samme betingelser, som de nuværende driftsmæssige forskrifter.

§ 152 a ændres, så det sikres, at dokumentationen for, at den midlertidige overnatning kan udføres som angivet i Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 – Brand, eller på en anden måde, som på tilsvarende vis dokumenterer, at kravene er opfyldt. I vejledningen om drift, kontrol og vedligehold uddybes bl.a., hvad meddelelsen til kommunalbestyrelsen kan indeholde.

På baggrund af høringen er det besluttet, at det fortsat også skal være muligt at få godkendt belægningsplaner, som der er krav om, når der overnatter mere end 50 personer midlertidigt i et lokale, der ikke er godkendt til overnatning. Belægningsplaner vil derfor fortsat kunne godkendes af enten en certificeret rådgiver eller af kommunalbestyrelsen.

6. Præcisering af reglerne for dispensation

KL finder det positivt, at TBST har justeret bestemmelsen, men at det med fordel kunne præciseres, hvad der defineres som sundhedsmæssige hensyn, herunder om fx indeklima og dagslys er omfattet.

Dabyfo og Københavns Kommune påpeger, at bestemmelsen kan få betydning for modernisering af den ældre bygningsmasse, da de sundhedsmæssige krav bl.a. omfatter dagslys, hvilket der fx dispenseres for ved etablering af altaner i den ældre boligmasse.

Københavns Kommune mener ikke, at den foreslåede tekst løser deres udfordringer med, om det er bygherre, rådgiver eller kommunen, der skal vurdere om et niveau er tilfredsstillende, herunder om en afvigelse fra et funktionskrav kræver dispensation. Københavns Kommune foreslår, at det præciseres, hvilke bestemmelser der ikke kan dispenseres fra, og hvornår der er tale om en dispensationssituation, som kommunen skal involveres i.

FRI bemærker, at der lægges op til at indføre en præcisering af, at der ikke kan dispenseres fra funktionskrav, hvor hensynet bag er sikkerheds- eller sundhedshensyn, mens der i byggeloven omtales brand-, sikkerheds- og sundhedshensyn. De foreslår, at det præciseres, hvis tilføjelsen skal forstås således, at der kan dispenseres for funktionskrav, hvor hensynet bag er brandhensyn.

FRI påpeger også, at altaner, svalegange, markiser mv. oftest indregnes i bygningens energiberegning, hvor det har en positiv indvirkning på indeklimaet, og spørger derfor, om den nye tekst strider imod § 381. De bemærker videre, at det ikke kan være hensigten, at man skal etablere tiltag, der øger CO2-forbruget, for at opretholde kravene til indeklimaet, hvis det ville være muligt at løse det med passivtiltag.

FRI foreslår, at bestemmelsen udgår eller ændres, så dispensationsadgangen ikke omfatter funktionskrav, hvor hensynet bag er sikkerheds- eller sundhedshensyn, medmindre det kan dokumenteres, at fravigelse af § 377 tilgodeser det termiske indeklima, og at dokumentation skal ske ved beregning på grundlag § 386 stk. 2. FRI savner også eksempler på, hvad der kan dispenseres fra.

TBSTs kommentar

Som det fremgår af høringsbrevet, er bestemmelsen præciseret, da der har været tvivl om rækkevidden af dispensationsadgangen. Det betyder også, at bestemmelsens indhold er uændret fra tidligere, og at adgangen til at dispensere er den samme som hidtil.

Flere høringsparter har tilkendegivet, at præciseringen kan være en udfordring i forhold til de sundhedsmæssige krav, herunder særligt dagslyskravene.

Hensigten med præciseringen har været at skabe større klarhed om reglens omfang, og ikke ændre i de eksisterende dispensationsmuligheder. På baggrund af høringssvarene har TBST derfor valgt at fjerne præciseringen vedrørende sundhedshensyn, da det ikke i alle tilfælde vil være i overensstemmelse med dispensationsmulighederne som hidtil.

Som det fremgår af den eksisterende bestemmelse, kan kommunalbestyrelsen dispensere fra krav fastsat i bygningsreglementet, når det er foreneligt med de hensyn, der ligger bag bestemmelsen.

Dette vil aldrig gøre sig gældende for funktionskrav, hvor hensynet bag reglen er sikkerhed, og præciseringen af dette i bestemmelsen bevares.

FRI har påpeget, at det ikke er tydeligt, hvad der gælder i forhold til brandhensyn. Brandhensyn vil altid være begrundet i sikkerhed, og derfor har brandhensyn ikke været nævnt i høringsudgaven. For at afdekke eventuel fejlfortolkning nævnes brandhensyn eksplicit sammen med sikkerhedshensyn.

Københavns Kommune har påpeget, at forslaget ikke afklarer, hvem der er ansvarlig for at vurdere, om der er mulighed for en dispensation. Hertil skal det bemærkes, at det er ejeren af en ejendom, der er ansvarlig for lovligheden af et byggeri. Hvis kommunen vurderer, at det er nødvendigt med en dispensation, kan kommunen nægte at udstede byggetilladelse, hvis der ikke ansøges om den nødvendige dispensation eller kommunen træffer afgørelse om, at der i den konkrete sag ikke kan gives en dispensation.

Flere høringssparter har tilkendegivet ønske om, at der nævnes eksempler på, hvad der kan dispenseres fra. Dispensationsadgangen afhænger altid af en konkret vurdering i den enkelte sag, og TBST vurderer derfor, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at illustrere reglerne ved eksempler.

7. Præcisering af reglerne om trapper og håndlister

Faaborg-Midtfyn Kommune foreslår en ændring af § 61, stk. 1, hvor "bygningens og trappens anvendelse" erstattes med "bygningens anvendelse og udformning" samt en tilføjelse af, at afstanden mellem håndlister ikke må overstige 1,1 m.

Foreningen God Adgang bemærker, at krav om håndlister er funktionskrav, og at der derfor ikke kan skelnes mellem brede og smalle trapper. Præciseringen af bestemmelsen vil kunne læses således, at der ikke behøver at blive sat håndlister op i begge sider ved "siddetrapper", der ses ved fx skoler og kulturhuse.

Sikkerhedsbranchen spørger, om § 61 skal forstås således, at der ikke er krav om håndlister, hvis der er værn.

TBSTs kommentar

Formuleringen i § 61, stk. 1, bevares som i det eksisterende bygningsreglement. Kravet er funktionsbaseret, og forslaget om, at afstanden mellem håndlister ikke må overstige 1,1 m, gennemføres derfor ikke.

Foreningen God Adgang påpeger, at bestemmelsen kan læses således, at der ikke behøver at blive sat håndlister op i begge sider ved "siddetapper". Hertil skal det bemærkes, at der er tale om et funktionskrav, hvor kravet om håndlister i begge sider skal vurderes under hensyn til bygningens anvendelse og udformning. Dermed vil kravet om håndlister i begge sider afhænge af en konkret vurdering ud fra disse hensyn.

TBST skal endelig bekræfte Sikkerhedsbranchens spørgsmål om, at kravet om håndlister ikke finder anvendelse i de tilfælde, hvor der er ikke er opsat værn. Dette kan udledes af formuleringen: "[..] hvor der ikke er opsat værn [..]".

8. Opdatering af terminologien i bekendtgørelsens brandtekniske bestemmelser, så den bringes i overensstemmelse med tilhørende vejledninger

Forudsætninger for brandmæssige forhold

FRI foreslår, at der i § 5, nr. 4, skrives "som ikke ændrer eller påvirker de brandmæssige forhold" frem for at skrive "forudsætningerne for de brandmæssige forhold". Hvis man fx ændrer de brandmæssige egenskaber for en væg, er det ikke en ændring af forudsætningerne for de brandmæssige forhold, men en ændring af selve de brandmæssige forhold.

FRI spørger, om det er en certificeret brandrådgiver, der skal tage stilling til, om der ændres på forudsætningerne for de brandmæssige forhold, eller om denne opgave ligger hos kommunalbestyrelsen.

TBSTs kommentar

Forudsætningen for de brandmæssige forhold skal læses som det grundlag, bygningen brandmæssigt er udført efter. Det kan f.eks. være en brandstrategi eller bestemmelser i det bygningsreglement, der var gældende på tidspunktet for byggetilladelsen.

Vurderingen af, om der ændres i forudsætningerne for de brandmæssige forhold, skal ikke nødvendigvis foretages af en certificeret brandrådgiver, men af en person, der er kompetent på brandområdet. Det skal dog bemærkes, at det altid er bygningsejerens ansvar at søge hjælp fra en kompetent person.

TBST vil ved revidering af Bygningsreglementets vejledning til kap. 5 – Brand komme med eksempler på, hvornår der ændres og ikke ændres på forudsætningerne for de brandmæssige forhold.

Flugtvejs- og panikbelysning

DBI angiver, at formuleringen i § 96, stk. 1, nr. 1, bør præciseres, så der ikke er tvivl, om hvorvidt de "mere end 150 personer" refererer til "I flugtveje" eller "i bygningsafsnit i anvendelseskategori 2 og 3", da det kan læses på begge måder.

FRI angiver, at formuleringen af § 96, stk. 4 er problematisk, og angive som et eksempel på dette, at et kontorhus med P-kælder, hvor både etagerne og kælder skal henføres til anvendelseskategori 1, vil blive betragtes som ét bygningsafsnit, jf. stk. 4. Dermed kan der være tvivl om, hvorvidt etagearealet alene omhandler garageanlægget eller tillige de øvrige arealer.

FRI pointerer, at § 96, stk. 4, derfor alene bør referere til § 96, stk. 1, nr. 1 og nr. 3, idet nr. 2 alene udløses af antal personer i rummet, hvorimod stk. 3 udløses på grund af højde på bygningen. FRI pointerer desuden, at der bør indskrives et stk. 5, som beskriver, at et eller flere garageanlæg i samme anvendelseskategori med fælles flugtveje betragtes som ét garageanlæg.

TBSTs kommentar

På baggrund af høringssvarene ændres § 96.

Brandmæssigt uafhængigt bygningsafsnit

FRI bemærker, at det ikke er klart, hvad der præcist forstås ved et "brandmæssigt uafhængigt bygningsafsnit", jf. § 490, stk. 2, og at det ikke er beskrevet i den tilhørende vejledning. DBI anbefaler, at begrebet udgår for at undgå misforståelser i relation til de begreber, der i dag anvendes i BR18.

TBSTs kommentar

Der foretages ikke ændringer i bekendtgørelsen, men begrebet vil derimod blive indarbejdet i vejledningsmaterialet og i den forklarende ordliste.

Ejendommen

Danske Beredskaber bemærker, at begrebet "ejendommen" er nyt i § 493, stk. 1, nr. 1. Danske Beredskaber mener, at det er uklart, hvad der forstås ved dette begreb, da det ikke anvendes andre steder i BR18,

og foreslår, at det bør udgå og erstattes med "byggeri". Kravet i bestemmelsen kan herefter uddybes og forklares på vejledningsniveau.

TBSTs kommentar

I den nuværende bestemmelse anvendes ordet "grunden". Begreberne ejendommen og grunden har samme betydning, og der er derfor ikke ændret noget indholdsmæssigt. Fremadrettet ønskes begrebet ejendommen anvendt.

Anvendelse af begreber bygværk eller byggeri

IDA fremhæver, at betegnelsen "bygværk" er ændret til "byggeri". Denne ændring i terminologi finder IDA uheldig, da den kan have vidtrækkende konsekvenser. I såvel DS/EN 1990 DK/NA som i SBi-anvisning 271 skelnes mellem byggeri og bygværk, idet et byggeri kan omfatte flere bygværker, ligesom en bygning kan omfatte flere bygværker, se f.eks. SBi-anvisning 271 afsnit 1.2.1. Hvis ændringerne bibeholdes, skal standarder og anvisninger justeres, og det kan ikke tilrådes, dels pga. den forvirring dette medfører, dels fordi der i en periode vil være inkonsistente regler. Sådanne ændringer vil være omkostningskrævende. Dette vedrører § 485, § 494, § 496, § 497, § 501, § 502, § 503, § 529, § 530.

Danske Beredskaber angiver, at iht. § 126 og andre steder i høringsudkastet er teksten ændret fra "bygningen/bygninger" til "byggeriet". Danske Beredskaber mener, at det bør præciseres, om kravene også gælder under byggeperioden og for festival- og salgsområder.

IDA pointerer, at "bygværket", jf. § 529, stk. 1, er udskiftet med "konstruktionen". Dette er IDA imod, da den bygværksprojekterende netop, som navnet indikerer, er knyttet til bygværket. Et bygværk kan, jf. definitioner i SBi-anvisning 271, bestå af flere konstruktioner.

TBSTs kommentar

Betegnelsen "bygværk" har kun været anvendt inden for bestemmelserne for bærende konstruktioner. Der har været anvendt andre tilsvarende begreber for andre områder i bygningsreglementet. Derfor har TBST valgt at erstatte alle begreber med byggeri, der kan anvendes bredt i hele bygningsreglementet.

Krav til byggeriet i byggeperioden er beskrevet i kapitel 7, og er derfor ikke omfattet af § 126-133, så for byggeperioden giver høringssvaret ikke anledning til ændringer.

Der indbygges et afsnit i tilhørende vejledning, der knytter begreberne sammen, og der indføres en definition i bygningsreglementet for byggeri. I § 529 stk. 1. erstattes "konstruktionen" med "byggeri".

9. Præcisering af bestemmelser vedrørende sekundær bebyggelse i tilknytning til sommerhuse

DABYFO stiller spørgsmål til om det er intentionen, at vejskel ikke længere er nævnt i § 182, stk. 2.

TBSTs kommentar

Det er intentionen, at vejskel ikke længere er omfattet af § 182, idet TBST har vurderet, at vejskel skal udgå af bestemmelsen. Ændringen betyder, at der ikke må opføres bygninger som nævnt i § 182 i en afstand af 0 til 5 m fra vejskel. Bestemmelsen vedrører mindre bygninger, som nævnt i § 182, der kan opføres i tilknytning til sommerhuse i en afstand fra skel mod nabo og sti fra 2,5 m til 5,0 m.

10. Indførelse af bestemmelser, der undtager fredede og bevaringsværdige bygninger fra energikrav ved ændret anvendelse

Arkitektforeningen og Slots- og Kulturstyrelsen bakker op om undtagelsen for fredede og bevaringsværdige bygninger.

FRI mener, at ændringen ikke hænger sammen med landets klimamål. Københavns Kommune spørger, om det er Slots- og Kulturstyrelsen og kommunalbestyrelsen, der skal foretage vurderinger efter bestemmelsen.

TBSTs kommentar

Det er TBSTs vurdering, at undtagelsen for fredede og bevaringsværdige bygninger er en rimelig lempelse af kravene, hvilket vil gøre det muligt at ændre visse bygningers anvendelse. Princippet i forhold til, hvem der foretager vurderingerne, er det samme som i de øvrige dele af kapitel 11 til bygningsreglementet, hvorefter det er kommunerne og Slots- og Kulturstyrelsen, der skal forestå vurderingerne.

11. Øvrige ændringer

TBST har ud over ovennævnte ændringer foretaget en række ændringer i bekendtgørelsen.

Ændring af kravet til energiforbrug for ventilationsanlæg til én bolig

FRI mener, at det er positivt, at energikravene til ventilation for boliger ensrettes. De mener dog, at kravene til SEL-værdi bør strammes til 800 J/m³.

TBSTs kommentar

Det er TBSTs vurdering, at kravniveauet på 1000 J/m^3 er et hensigtsmæssigt niveau i forhold til de ventilationsløsninger, der i dag er på markedet. Desuden bliver en væsentlig del af energiforbruget til ventilation reguleret gennem EcoDesign og for nye bygningers vedkommende i energirammen.

Kommunernes rolle som byggemyndighed i forhold til de tekniske bestemmelser om brand og bærende konstruktioner

Københavns kommune savner en afklaring af kommunens rolle som bygningsmyndighed – dels i forhold til vurdering af de tekniske bestemmelser i bygningsreglementet og dels i forhold til de løsninger, der måtte være valgt af en certificeret rådgiver.

Konkret henviser Københavns Kommune til, at en del tekniske bestemmelser fortsat er formuleret som funktionsbestemmelser uden faste krav. Det er derfor uklart, hvad kravet er, og hvem der afgør det, når forholdet er undtaget fra kommunal byggesagsbehandling. Hertil savnes der en præcisering af, hvad der er kommunens rolle, f.eks. hvis kommunen er uenig med en certificeret rådgiver om, hvad der er et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau.

Københavns Kommune savner en præcisering af, om indplacering i brand- og konstruktionsklasser alene skal ske, hvor det er relevant for byggesagen. Der er listet få undtagelser i bygningsreglementet, men der savnes en stillingtagen til, om der også skal ske indplacering, hvor der f.eks. ikke er en bygning, eller hvor det ansøgte ikke væsentligt ændrer/påvirker brand- eller konstruktionsforhold.

I relation til de erklæringer, der omtales i hhv. § 10 og § 40, finder Københavns Kommune, at der mangler en præcisering af, hvem der skal afgive de respektive erklæringer (ansøger, den certificerede rådgiver eller bygningsejer). Derudover mangler en præcisering af, om en "erklæring" behøver at være underskrevet og i givet fald af hvem – f.eks. i forhold til § 40, stk. 2 nr. 2.

Dansk Live finder det kritisk og yderst beklageligt, at der efter d. 31. december 2019 ikke længere vil være mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan foretage byggesagsbehandling, da det vil være en stor økonomisk byrde for branchen. Dansk Live frygter som forening, at det vil medføre betydelige udgifter til certificerede rådgivere, hvilket igen vil gøre det økonomisk vanskeligt for især mindre aktører at udvikle og gennemføre midlertidige udendørs koncerter og festivaler.

DBI understreger, at det (efter DBIs opfattelse) aldrig har været TBSTs ønske, at den certificerede brandrådgiver eller statiker skal overtage en myndighedsrolle, og at denne rolle fortsat er kommunens.

TBSTs kommentar

TBST understreger, at myndighedsrollen forsat alene ligger hos kommunerne. De certificerede rådgivere skal alene sikre, at der er tilstrækkelige dokumentation for, at kravene til brand og bærende konstruktioner er overholdt, at dokumentationen udgør et hele, og at den nødvendige kontrol er udført.

Kommunerne skal efter den 1. januar 2020 ikke længere udføre teknisk byggesagsbehandling af brandforhold og bærende konstruktioner, herunder vurdere de tekniske bestemmelser i bygningsreglementet i forhold til de løsninger, der måtte være valgt af en certificeret rådgiver.

Hvis kommunen via et certificeringsorgan får kendskab til fejl eller mangler, som kan have betydning for personers sikkerhed, skal kommunen vurdere, om der er tale om et ulovligt forhold og evt. meddele ejeren, at der skal ske en lovliggørelse af de aktuelle forhold.

Hvis en certificeret rådgiver fratages sin certificering, skal certificeringsorganet orientere de kommuner, hvor den certificerede har virket som certificeret statiker eller brandrådgiver i det seneste år. Det er op til kommunerne at vurdere, hvordan kommunerne skal håndtere disse henvendelser.

Det er ansøger, der skal afgive erklæringerne nævnt i § 10 stk. 1, nr. 9, og § 40 stk. 2, nr. 2.

Det er blandt andet Dansk Lives bemærkninger, der har givet anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet. Det er på baggrund af hørings svarene besluttet, at pladsfordelingsplaner fortsat skal kunne godkendes af enten en certificeret rådgiver eller af kommunalbestyrelsen. For indendørsarrangementer vil der dog være krav om brug af en certificeret rådgiver, hvis det antal personer, der anvender lokalet, er højere end det antal, som lokalet er godkendt til. Det skyldes, at det i disse tilfælde kan være nødvendigt at tage bygningens flugtvejsforhold i betragtning.

De transportable konstruktioner, der opstilles midlertidigt i forbindelse med markeds- og byfester samt i forsamlingslokaler, idrætshaller o. lign., bliver ligeledes omfattet af muligheden for valgfrihed mellem kommunal byggesagsbehandling og anvendelsen af certificerede rådgivere.

Udfærdigelse af pladsfordelingsplaner skal ske for transportable konstruktioner (typisk telte) til mere end 150 personer og for forsamlingslokaler til mere end 150 personer. Pladsfordelingsplaner, som er godkendt inden den 1. januar 2020 kan fortsat anvendes, hvis forholdene er uændret.

Udfærdigelse af en pladsfordelingsplan dækker over en samlet udarbejdet og kontrolleret pladsfordelingsplan. Det kan derfor være en plan,

der er udarbejdet af en certificeret brandrådgiver, eller en plan udarbejdet af f.eks. brugerne af et forsamlingslokale eller en markedsplads, som kontrolleres af en certificeret brandrådgiver.

Indsatstaktiske forhold

DABYFO pointerer, at de særskilte bestemmelser i § 119 vedr. placering, indretning og brug af camping-, festival- og salgsområder kan opfattes som en lempelse i forhold til §§ 126-133 om redningsberedskabets indsatsmuligheder. Dermed opstår der tvivl om, hvorvidt ansøgning om byggetilladelse for forhold omfattet af § 6 f, stk. 3, skal overholde § 10, stk. 1, nr. 7.

DABYFO foreslår, at der laves en nærmere beskrivelse af omfanget af det materiale, der er krævet ved en ansøgning om byggetilladelse. F.eks. kan der udformes lignende bestemmelser som § 6, stk. 1, nr. 5 og § 6 b.

Danske Beredskaber pointerer, jf. § 36, at kommunalbestyrelsen skal foretage en vurdering af den dokumentation, der indsendes i medfør af § 10, herunder "Oplysninger om og dokumentation for, hvorledes byggeriet opfylder §§ 126-133 vedrørende redningsberedskabets indsatsforhold, herunder hvorvidt byggeriet er indsatstaktisk traditionelt, jf. § 510". Danske Beredskaber fremhæver, at kommunalbestyrelsen således kun skal vurdere ud fra §§ 126-133 på trods af, at det i "Vejledning om ITT" tydeligt fremgår, at bærende konstruktioner og brandtekniske installationer har en vigtig indvirkning på redningsberedskabets indsatsmuligheder.

Danske Beredskaber foreslår, at det sikres, at dokumentationen for bærende konstruktioner og brandtekniske installationer, som netop vurderes at have en direkte indvirkning på redningsberedskabets indsatsmuligheder, skal vurderes i samme omfang som bestemmelserne i §§ 126-133. For at kunne foretage denne vurdering, skal "Vejledning om brandteknisk dimensionering" anvise præaccepterede dokumentationsmetoder og acceptkriterier.

DBI bifalder, at funktionskravene omkring redningsberedskabets indsatsforhold ændres, så fokus helt korrekt er på, hvorledes byggeriet opfylder §§ 126-133 omkring redningsberedskabets indsatsmuligheder.

DBI foreslår samtidig, at begrebet "indsatstaktisk traditionelt" nedtones eller helt udgår af BR18, men at det evt. kan bibeholdes på vejledningsniveau.

FRI fremhæver, at det i § 82 er beskrevet, at der skal redegøres for og dokumenteres, at hele BR18 kap. 5 inkl. §§ 126-133 er overholdt. I forlængelse heraf stiller FRI sig uforstående over for, at der i ansøgning

om byggetilladelse specielt skal redegøres for, hvorledes redningsberedskabets indsatsforhold overholdes, jf. § 10, stk. 1, nr. 7.

FRI foreslår, at § 10, stk. 1, nr. 7, ændres, så det skal oplyses, om byggeriet er indsatstaktisk traditionelt, og at der kun stilles krav om redegørelse for redningsberedskabets indsatsforhold for byggeri, som ikke er indsatstaktisk traditionelt.

KL angiver, at dokumentation for bygninger, som ikke er indsatstaktisk traditionelle, med det nye udkast til bekendtgørelse, alene er den certificerede rådgivers ansvar. Det vil derfor fremover alene fremgå af sluterklæringen, hvor der i et eller andet omfang skal redegøres for afvigelser. Dette er ikke forhold, bygningsmyndigheden skal påse, og hverken bygningsmyndigheden eller beredskabet får dermed oplysning/dokumentation. KL stiller sig uforstående over for, hvordan beredskaberne skal udføre redningsopgaver forsvarligt uden at kende de indsatstaktiske løsninger.

TBSTs kommentar

TBST er enig i, at bærende konstruktioner og brandtekniske installationer kan have indflydelse på redningsberedskabets indsatsmuligheder. Der skal dog ikke redegøres for disse forhold, da der i den øvrige brandtekniske dokumentation bliver redegjort for dette, og at det i denne dokumentation skal fremgå, at der opnås det sikkerhedsniveau, der beskrives i bygningsreglementet.

Kap. 8 til Bygningsreglementets vejledning til kap. 5 – Brand, der kaldes "Eftervisning", vil anvise dokumentationsmetoder og acceptkriterier, så det sikres, at personer sikkert kan evakueres fra en bygning.

Betingelserne for redningsberedskabets indsatsmuligheder, jf. §§ 126-133, skal altid efterleves. Dette kan udføres ved at dokumentere, at byggeriet er indsatstaktisk traditionelt og udført i overensstemmelse med beskrivelserne i kapitel 5 vedrørende redningsberedskabets indsatsmuligheder i "Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 - Brand". Alternativt skal det for byggeri, som ikke er indsatstaktisk traditionelt, på anden vis dokumenteres, at bestemmelserne i bygningsreglementets kapitel 5 §§ 126-133 er opfyldt. Betegnelsen, indsatstaktisk traditionelt bibeholdes derfor.

Der skal ved ansøgning om byggetilladelse fremsendes dokumentation for, at redningsberedskabets indsatsmuligheder er tilgodeset.

Høringssvaret fra KL har således givet anledning til ændring af en række bestemmelser. Ansøger skal ved starterklæring, og inden byggeriet påbegyndes, erklære og dokumentere, at byggeriet er indsatstaktisk traditionelt, alternativt at byggeriet ikke er indsatstaktisk traditionelt, og at bestemmelserne i bygningsreglementets kapitel 5 §§ 126-133 er opfyldt på anden vis.

Redningsberedskabets indsatsmuligheder

Dansk Live fremhæver, at der i § 126, stk. 2, nr. 3, er tilføjet "i forbindelse med redning", og dermed udelukkes hensynet til redningsberedskabets slukningsmulighed, hvilket er fremhævet i § 126, stk. 1. For bygninger uden personbelastning er hensynet med forsvarlig slukningsmulighed dermed ikke tydeligt. Det samme gør sig gældende i forhold til slukning efter endt personredning.

Dansk Live mener ikke, at dette er hensigtsmæssigt, særligt i forhold til konstruktionskrav, og foreslår at tilføjjelsen fjernes i de enkelte punkter.

FRI og Københavns Kommune efterspørger en begrundelse for, at § 129 påtænkes at blive ophævet. FRI spørger, om det skyldes, at hensynet er tilgodeset ved § 126, stk. 2, nr. 3.

Danske Beredskaber pointerer, at da § 129 ophæves, skal en tilsvarende hjemmel sikres i andre bestemmelser. En tilsvarende formulering ses af § 126, stk. 2, nr. 2, hvorfor henvisninger til § 129 i alle vejledninger mv. skal rettes i overensstemmelse hermed.

TBSTs kommentar

I §§ 117-119 er der tilføjet bestemmelser, der kun gælder i forbindelse med redningsberedskabets redningsindsats. Dette for at præcisere, at bestemmelserne ikke omfatter redningsberedskabets slukningsindsats i forbindelse med værdisikring. § 126, stk. 1, refererer til byggeriets placering, hvorimod § 126, stk. 2, nr. 3, refererer til indretning af bygninger.

Bestemmelserne i § 129 er indarbejdet i § 126. Henvisninger til § 129 vil blive rettet ved kommende opdateringer af vejledningerne.

§ 135, nr. 8, og § 141, stk. 3, nr. 8, ophæves.

Varslingsanlæg

Danske Beredskaber stiller sig uforstående over for, hvad der forringer muligheden for sikker evakuering, jf. § 93, stk. 1, nr. 3. De spørger, om der fx tænkes på svømmehaller i mørke, diskoteker, osv. Danske Beredskaber angiver, at dette bør defineres, før punktet har nogen virkning og relevans.

TBSTs kommentar

I Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 – Brand, bilag 12 vedr. brandtekniske installationer, indarbejdes under varslingsanlæg følgende:

"Af BR18 § 93, stk. 1, nr. 3, fremgår det, at i bygningsafsnit i anvendelseskategori 3 med tilhørende flugtveje, der indeholder opholdsrum, som er beregnet til mere end 150 personer, og anvendes på en måde, der forringer muligheden for sikker evakuering, skal varsling aktiveres af et automatisk brandalarmanlæg.

Anvendelse i denne sammenhæng er, når opholdsrummene anvendes med nedsat belysning eller ved brug af røgeffekter, hvor den visuelle overskuelighed er nedsat, f.eks. i diskoteker, teatre eller biografer."

Drift, kontrol og vedligehold af brandforhold

DBI konstaterer, at der med ændringen af §§ 143-144 fremadrettet, også for risikoklasse 1, vil være krav om udarbejdelse af drifts-, kontrol- og vedligeholdsplan (DKV-plan), og at drift, kontrol og vedligehold for eksisterende bygninger, hvor der ikke foreligger en godkendt plan, skal ske i henhold til *Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 – Brand*. DBI fremhæver, at det indebærer, at der f.eks. skal udarbejdes en DKV-plan for enfamiliehuse. Hvis det er hensigten med ændringen, bør det beskrives nøje på vejledningsniveau, hvilket niveau en DKV-plan for denne type byggeri skal have. Alternativt bør styrelsen overveje, at byggeri som kan indplaceres i risikoklasse 1, brandklasse 1, jf. § 493, stk. 1, nr. 1, undtages for dette krav.

DABYFO og KL angiver, at der i henhold til § 144 er en udfordring i, at der er en del byggerier – særligt efter BR15 - hvor der forefindes godkendt DKV-Plan, men at der i tidligere bygningsreglementer ikke var krav om, at man skulle forholde sig til de driftsmæssige forhold. Der er således DKV-planer, hvor der kun er beskrevet kontrol og vedligeholdelse af brandtekniske installationer.

Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark, HI, og IFFD pointerer, at det virker urimeligt, at der for alle eksisterende bygninger, hvor der ikke er en godkendt DKV-plan, skal udarbejdes en plan af en certificeret brandrådgiver, jf. vejledning om drift, kontrol og vedligehold, afsnit 7.1.8.

Svendborg Kommune efterspørger en præcisering af simple brandtekniske installationer.

TBSTs kommentar

For risikoklasse 1 skal der også udarbejdes en DKV-plan. Denne skal ikke være omfattende, men skal f.eks. beskrive, hvordan en røgalarm skal vedligeholdes. Ved kommende opdatering af bilag 1 om enfamiliehuse vil der blive givet eksempel på en simpel DKV-plan for risikoklasse 1.

Der er i vejledning om drift, kontrol og vedligehold taget højde for DA-BYFO og KLs bemærkninger vedr. eksisterende godkendte DKV-planer.

I Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 – Brand, vedrørende udkastet til Drift, kontrol og vedligehold, kapitel 7, afsnit 7.1.8, er angivet:

“Det fremgår af BR18, § 144, at for eksisterende bygninger, hvor der ikke foreligger en godkendt drifts-, kontrol- og vedligeholdelsesplan, skal drift, kontrol og vedligehold ske i henhold til denne vejledning.”

Dette betyder, at der for eksisterende bygninger ikke nødvendigvis skal udarbejdes en DKV-plan af en certificeret brandrådgiver, men at drift, kontrol og vedligehold kan udføres ved at efterleve beskrivelserne af de præaccepterede løsninger i vejledningen.

I afsnit 1.6.2 i kapitel 1 til Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 - Brand kan der findes eksempler på simple brandtekniske installationer.

Bygningsafsnit med særlige driftsmæssige anvendelser

DBI pointerer, at der i § 147 benyttes betegnelserne “undervisningsafsnit” “soverumsafsnit” og “bygningsafsnit” og foreslår, at der konsekvent anvendes “bygningsafsnit”.

DBI pointerer desuden, at der i § 147, stk. 2, bør tilføjes, at et eller flere bygningsafsnit med fælles flugtveje skal betragtes som ét afsnit. FRI spørger, om bygningsafsnit i samme anvendelseskategori med fælles flugtvej skal betragtes som ét bygningsafsnit, eller om man kan sektionere (opdeling i bygningsafsnit) sig ud af § 147. DBI foreslår, at § 147 ændres.

FRI spørger, jf. § 147, nr. 2, om det er en bevidst skærpelse, at butikker i bygningsafsnit i anvendelseskategori 3 til mere end 150 personer bliver omfattet af driftsmæssige krav. FRI pointerer, at det alene har været butikker til mere end 150 personer, der har været omfattet i bek. nr. 174 af 25. februar 2008 om brandværnsforanstaltninger i hoteller m.v., plejeinstitutioner, forsamlingslokaler, undervisningslokaler, daginstitutioner og butikker. Nu bliver mindre butikker også omfattet af kravene, hvis disse er beliggende i et bygningsafsnit i anvendelseskategori 3 til mere end 150 personer.

Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark, HI, Dansk Live og IFFD pointerer, at der kræves en definition af “personale” og “uddannet”, hvis § 148, nr. 4, indføres. I forbindelse med by- og markedsfester kan det blive omkostningsfuldt at uddanne samtlige hjælpere.

Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark, HI, Dansk Live og IFFD foreslår, at “uddannet og instrueret i” erstattes af “instrueret i”, jf. § 148, nr. 4.

Danske Beredskaber pointerer, at det bør tilføjes, at personale i relevant omfang har gennemgået uddannelse i brandøvelser, jf. § 148, nr. 11, og foreslår, at teksten tilrettes, så det fremgår, hvilke krav der er til personale i forhold til brandøvelser.

TBSTs kommentar

DBIs høringssvar tages til efterretning, hvorfor § 147 ændres i overensstemmelse med DBIs forslag.

Tillige konsekvensrettes teksten i hele bygningsreglementet, hvor der er beskrevet "til mere end XX personer". Det ændres til "til flere end XX personer". Formuleringen "beregnet til" i forbindelse med antal personer ændres til "indrettet til".

§ 147, nr. 2, er ikke en skærpelse. Butikker indrettet til flere end 150 personer har tidligere også været omfattet af Beredskabsstyrelsens udsendte driftsmæssige forskrifter.

Bemærkninger vedr. § 148, nr. 4, tages til efterretning, så det kun betinges, at personalet er instrueret. Dette rettes i §§ 148, 154 og 157.

I § 148, nr. 11, er der angivet, at det vedrører "eventuelle" brandøvelser. Brand- og evakueringsøvelser er ikke et krav, men hvis man ønsker at have dem, kan de indskrives i DKV-planen. Visse kommuner kræver tillige, at der udføres årlige brand- og evakueringsøvelser for visse undervisningsinstitutioner. "Brandøvelse" ændres til "Brand- og evakueringsøvelse".

Brandklasser

DABYFO efterspørger et svar på, hvad intentionen er med, at etagearealet ikke må overstige 600 m² på ejendommen, hvis bygninger kan placeres, så deres indbyrdes afstand gør, at de brandmæssigt er uafhængige, jf. § 493, stk. 1, nr. 1. Brandklassen relaterer sig til kompleksiteten af den enkelte bygning/det enkelte bygningsafsnit. DABYFO mener ikke, at indskrænkningen giver mening, da den enkelte bygning ikke bliver mere kompleks af, at der på samme ejendom er andre tilsvarende bygninger.

Københavns Kommune bemærker, at ejendomme indrettet med bl.a. flere enfamiliehuse med et samlet areal på over 600 m² som konsekvens heraf skal indplaceres i f.eks. BK2. Dette er en skærpelse i forhold til tidligere indplacering af enfamiliehuse med et samlet areal på over 600 m². Dette gør sig også gældende i kolonihaveområder, hvor der ikke er en lokalplan.

Københavns Kommune spørger, hvad der, jf. § 493, stk. 1, nr. 2, betegnes som afvigelser fra vejledningerne, når der er tale om eksisterende lovlige forhold i byggeriet, som afviger fra eksempelsamlingen,

f.eks. etagedæk (BS og ikke BD) og eksisterende redningsåbninger, der er for små.

DABYFO og KL bemærker, at styrelsen på temadagen i april 2019 gav udtryk for, at bestemmelsen skulle ændres, så det ikke er det samlede areal af småbygninger på grunden, der er afgørende, men den enkelte bygning. I princippet står der stadig det samme i bestemmelsen, men hvis det var hensigten af ændre bestemmelsen, bør den ifølge DABYFO og KL omskrives.

FRI har bemærket, at brandklasse 1 alene omfatter byggeri i risikoklasse 1. Opmærksomheden henledes på, at et almindeligt parcelhus i to etager plus kælder ikke kan henføres til risikoklasse 1. Derfor vil sådan et parcelhus skulle henføres til brandklasse 2, hvilket udløser krav om certificeret brandrådgiver og omfattende krav om brandteknisk dokumentation. FRI spørger, om det er ønsket, at sådanne byggerier, som der er rigtig mange af, og som typisk er enfamiliehuse, ender i mindst brandklasse 2.

TBSTs kommentar

Når etagearealet ikke må overstige 600 m² er intentionen at begrænse størrelsen af byggeri på den enkelte ejendom til byggeri opført i brandklasse 1. Hvis byggeriet er større, skal det henføres til brandklasse 2, da det giver en sikkerhed for, at der ved større byggeri er koblet en rådgiver på, der har dokumenteret erfaring med og kendskab til bestemmelserne, så det sikres, at byggerier placeres, så de er brandmæssigt uafhængige.

En afvigelse fra bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 - Brand og tilhørende bilag vurderes som forhold, der ikke følger de præaccepterede løsninger. Ved en ombygning eller væsentlig anvendelsesændring er det alene forhold der, direkte eller indirekte, bliver påvirket af ombygningen, der skal redegøres for. Hvis der flyttes en væg, der ikke har indvirkning på redningsåbningerne, skal der ikke redegøres for, at de evt. er for små.

Af tabel 2 i bilag 1 fremgår det, at fritliggende og sammenbyggede enfamiliehuse og sommerhuse med højst 2 etager over terræn og højst 1 etage under terræn i anvendelseskategori 4 kan henføres til risikoklasse 1.

Af § 493 fremgår det, at fritliggende og sammenbyggede enfamiliehuse og sommerhuse med højst 2 etager over terræn og højst 1 etage under terræn i anvendelseskategori 4, hvor det samlede etageareal på ejendommen ikke overstiger 600 m², og hvor der alene anvendes simple brandtekniske installationer, kan henføres til brandklasse 1.

Certificeringsordningen

FRI pointerer, at der er frustration blandt flere af FRI's medlemmer over et manglende overblik over brand- og konstruktionskrav i bygningsreglementet. Som en mulig løsning herpå foreslår FRI, at der nedsættes et "råd" bestående af uafhængige eksperter med erfaring fra byggeprocesser i praksis. FRI tilbyder i forbindelse med dette at deltage i en afdækning og problemløsning.

TBSTs kommentar

TBST nedsætter et forum af uafhængige eksperter bestående af certificerede rådgivere og andre personer i tilknytning til certificeringsordningen. Formål og rammer for rådet er under udarbejdelse.

Certificeret statikers virke

FRI fremhæver, at kapitel 33, der omhandler certificerede statikers virke, er vanskeligt at forstå, da flere paragraffer er ophævet. Kapitlet hænger ikke sammen med vejledningen, som er meget uklar og usammenhængende.

FRI pointerer, at kapitel 33 er meget vigtigt for den certificerede statikers virke og for certificeringsorganernes kontrol af de certificerede statikere. Derfor er det vigtigt, at såvel BR-tekst som vejledning er fuldstændig entydigt og klart formuleret, så der ikke anvendes tid på tolkninger og diskussioner i forbindelse med de konflikter, der uvægerligt vil komme.

FRI fremhæver yderligere, at vejledningen til kapitlet nogle steder er modstridende iht. bygningsreglementet. Derudover henvises der til bilag 4, som ligeledes ikke findes i gældende bygningsreglement (men den tidligere udgave).

Anerkendelsesudvalget pointerer, det er meget uheldigt, at der ikke længere konsekvent skelnes mellem den certificerede statikers virke som projekterende og som kontrollant. Anerkendelsesordningen blev gennemgribende ændret i 2010, hvor det tidligere viste sig vanskeligt at sikre en systematisk kvalitetssikring af den statiske dokumentation, fordi mange anerkendte statikere ikke skelnede mellem disse opgaver, og som følge heraf ikke kunne dokumentere fornuftig kvalitetssikring.

Anerkendelsesudvalget påpeger, at teksten om anerkendelsesordningens økonomi i § 561 er udgået. Ifølge Anerkendelsesudvalget er dette en væsentlig ændring af anerkendelsesordningens grundlag, da der herefter vil kunne rejses tvivl om anerkendelsesorganets beføjelser. Anerkendelsesordningen vil fortsat blive drevet efter sine retningslinjer for at kunne forny anerkendelser og reagere på anmeldelser. Anerkendelsesudvalget finder det unødvendigt at fjerne denne bestemmelse i sin helhed så tæt på anerkendelsesordningens udfasning.

TBSTs kommentar

TBST mener, at det er både muligt og ønskeligt, at kravene til den certificerede rådgivers virke er uafhængige af, om denne er udarbejdende eller kontrollerede. Der må ikke være tvivl om det overordnede virke, uanset hvilke opgaver den certificerede rådgiver udfører på projektet. Derfor fastholdes den generelle bestemmelse om den certificerede rådgivers virke, både for certificerede statikere og certificerede brandrådgivere. I vejledningen til kapitel 33 udfoldes den certificerede rådgivers rolle, afhængig af om denne er udarbejdende eller kontrollerende.

§ 540 ændres, så det er den certificerede statikers virke, der beskrives og ikke dennes ydelser. Begrebet "udfærdige" dækker både over at "udarbejde" og "kontrollere" alt efter, om den certificerede statiker er udarbejdende eller kontrollerende.

I § 540, stk. 1, nr. 1, ændres "udfærdige" til "udarbejde" da det er den certificerede statiker, der udarbejder start- og slutterklæring, uanset om vedkommende er udarbejdende eller kontrollerende.

Vejledningen til kap. 33 opdateres og udgives samtidig med den nye udgave af bygningsreglementet, så denne passer til de aktuelle bestemmelser.

Teksten omkring anerkendelsesordningens økonomi, der før fremgik af § 561, står nu i § 562.

Certificeret brandrådgivers virke

FRI bemærker, at det forekommer unødvendigt at kræve, at den certificerede brandrådgiver selv udarbejder kontrolplanen. Det bør være fuldt tilstrækkeligt, at den certificerede brandrådgiver enten udarbejder eller kontrollerer kontrolplanen, jf. § 548, stk. 1, nr. 3. I samme forbindelse mener FRI ikke, at det er klart, om § 549 har forrang i forhold til § 548. I § 549 anføres det, at den certificerede brandrådgivers ydelser kan uddelegeres.

TBSTs kommentar

TBST er enig i, at det ikke nødvendigvis skal være den certificerede brandrådgiver, der skal udarbejde kontrolplanen, men at denne kan lade kontrolplanen udarbejde med assistance.

I § 548 nr. 1-3 ændres "udfærdige" til "udarbejde".

§ 549 får følgende ordlyd: "Den certificerede brandrådgivers virke, jf. § 548, kan ikke uddelegeres. Andre dele af den brandtekniske dokumentation, som den certificerede brandrådgiver skal udarbejde, kan

uddelegeres. Den certificerede brandrådgiver skal gennemføre en tilstrækkelig kontrol af den del af den brandtekniske dokumentation, som den certificerede brandrådgiver har uddelegeret, så § 548 er opfyldt.

Stk. 2. Den certificerede brandrådgiver kan få assistance til at udarbejde dokumenterne i § 548, men vil stadig fungere som den udarbejdende.”

Der kan konkluderes, at § 549 har forrang i forhold til § 548.

Dokumentation af bærende konstruktioner

Anerkendelsesudvalget mener, at det er uheldigt, at nr. 1-4 i § 495 er ophævet, da det medfører, at der ikke længere vil være krav om dokumentation af de statiske forhold i de nævnte tilfælde; bl.a. ved renovering, ombygning eller ændret anvendelse af eksisterende konstruktioner. Dette opfattes som fagligt uacceptabelt og vil betyde et hul i sikkerhedsforholdene for den eksisterende bygningsmasse. Ophævelsen indebærer at dele af SBi-anvisning 271 ikke længere vil være relevant, idet netop denne bestemmelse i BR er referencen for vejledning om dokumentation af sikkerhed i de nævnte situationer, se bl.a. SBi-anvisning 271, afsnit 1.4.

Anerkendelsesudvalget anbefaler, at beskrivelse af minimumsopgaver for certificerede statikere bibeholdes, og at der her skelnes mellem virket som projekterende og virket som kontrollant. Det foreslås at genindføre de tidligere §§ 537-540, evt. uden skelnen mellem ”ledende” og ”aktiv”.

Anerkendelsesudvalget fremhæver i henhold til § 499 stk. 1 nr. 5 og 6, at den sidste del af sætningen: ”... eller afvigelser anført af den certificerede statiker, der virker som kontrollant, hvor der ikke er opnået enighed” er vanskelig at forstå, da den certificerede statiker, der virker som kontrollant (ikke tredjepartskontrollanten), jo er hyret af den projekterende organisation og derfor ikke kan være uenig med de projekterende på tidspunktet for aflevering af sluterklæring. Hvis dette var tilfældet, ville en byggesagsmyndighed jo modtage en sluterklæring, hvori den projekterende organisation modsiger sig selv, og det ville en byggesagsmyndighed naturligvis ikke kunne acceptere.

Københavns Kommune spørger, hvad kommunen skal med sluterklæring indeholdende uenigheder mellem rådgivere samt afvigelser, herunder om kommunen skal reagere på oplysningerne, jf. § 499, stk. 1, nr. 5.

Anerkendelsesudvalget har desuden følgende bemærkninger:

Endelsen “[..] eller på tilsvarende vis.” i § 500, stk. 2, fjernes, da det er dobbeltkonfekt.

§ 501, nr. 3, er ikke konsistent, og det foreslås derfor, at: "[..] på de konstruktionsdele, der indgår i A3. Konstruktionstegninger og modeller [..]" ændres til "[..] på alle konstruktionsdele. A3. Konstruktionstegninger og modeller [..]".

For § 503 stk. 1, forslås det, at "byggearbejde" ændres til "bygværk".

FRI stiller spørgsmål til, hvem der skal være enige, jf. § 499, stk. 5: "[..] eller afvigelser anført af den certificerede statiker, der virker som kontrollant, hvor der ikke er opnået enighed." Hvis den certificerede optræder i rollen som kontrollant, er han den eneste certificerede statiker tilknyttet opgaven. Derfor mener FRI ikke, at det giver mening, at de projekterende kan undergrave den certificerede statiker, da hele systemet med certificerede statikere i så fald falder fra hinanden.

FRI pointerer desuden, at § 499, stk. 6, er uklar og fremhæver, at det vel er den, certificerede for den bygværksprojekterende, der skal lave redegørelsen, da det er denne, der i første omgang er ansvarlig, mens tredjepartskontrollanten alene har et "culpa-ansvar". FRI mener, at det er tydeligt, at TBST ikke har forstået, hvorfor reglen er der, og hvad den skal sikre.

FRI angiver, at hvis kravet i § 526 formuleres for stramt, vil der let kunne opstå problemer med at skaffe en tredjepart, da branchen er forholdsvis lille. FRI spørger, om en tredjepart kan virke på et projekt, hvor tredjepartens firma fem år tidligere har skrevet lokalplan, eller hvis tredjeparten arbejder som arbejdsmiljøkoordinator (altså noget, der er helt uafhængigt af brand).

FRI foreslår, at tredjeparten skal være organisatorisk uafhængig af design-, projekterings- og udførelsesprocessen, og at tredjeparten skal redegøre for sin uafhængighed i start- og sluterklæringen.

TBSTs kommentar

Begrebet "byggeri" dækker alle fire af de tidligere nævnte situationer i § 495, og derfor mener TBST ikke, at der er ændret på sikkerhedsniveauet, og at der er gået noget tabt ved ændringen. De fire situationer er beskrevet i § 2 og udgår derfor af § 495.

Der skal udarbejdes dokumentation for, at bygningsreglementets krav til bærende konstruktioner overholdes i alle fire situationer.

Der indføres en definition af byggeri, så der ikke opstår tvivl om denne.

Der indføres et krav om, at tredjepart skal redegøre for sin uafhængighed i sin redegørelse for sit virke i start- og sluterklæringen. Dette indføres i § 498, stk. 2, nr. 4 og i § 499, stk. 2, nr. 5 og tilsvarende i §§ 508-509.

TBST er enig med IDA i, at der i relation til § 499, stk. 5 og 6, ikke kan være uenighed mellem den udførende, kontrollerede og projekterende.

Bestemmelsen ændres derfor, så der herefter skal være enighed om alle afvigelser fundet af tredjepartskontrollanten ved både ansøgning om byggetilladelse og ved færdigmelding. Dette skyldes, at kommunen ikke kan og ikke er forpligtet til at tage stilling til, hvad der skal ske, hvis der er afvigelser eller manglende enighed. Derfor fjernes § 499, stk. 1 nr. 5 og 6, og stk. 2, nr. 4, samt tilsvarende punkter i § 498.

§ 500, stk. 2, ændres ved at fjerne "eller på tilsvarende vis."

§ 501, nr. 3, rettes som foreslået af Anerkendelsesudvalget.

§ 503, stk. 1, er ændret til "byggeri" og ikke "bygværk". Se øvrige kommentarer om bygværk.

Dokumentation af brandforhold

FRI bemærker, at det er ikke klart, hvad der menes med § 506, stk. 2. Det fremgår, at der skal udarbejdes dokumentation for design af byggeriets brandforhold svarende til byggeriets brandklasse, men FRI forstår ikke, hvorfor der ligeledes for projektering og udførelse skal udarbejdes dokumentation svarende til det enkelte bygningsafsnits brandklasse. Typisk vil hele byggeriet være indplaceret i én brandklasse.

FRI foreslår, at formuleringen "hvor der anvendes certificeret brandrådgiver" slettes, jf. § 507.

FRI bemærker, at § 507, stk. 2, skal ændres til "nr. 1-2 skal udfærdiges efter principperne i kapitel 29, mens nr. 3-11 skal udfærdiges efter principperne i kapitel 29 og kapitel 30." Der skal ikke være krav om kontrol af start- og sluterklæring, da det er en "personlig" certificeret erklæring.

Danske Beredskaber pointerer, at for at sikre tilstrækkelige oplysninger omkring byggeriets valgte brandsikkerhedstiltag til brug for blandt andet drift, kontrol og fremtidig sagsbehandling af ændringer, skal brandplaner ligeledes indeholde oplysninger omkring brandtekniske installationer, herunder placering af evt. aktiveringstryk, punktslukningsanlæg, flugtvejsbelysning, panikbelysning, lydgivere til varslingsanlæg og betjeningspaneler, jf. § 513.

TBSTs kommentar

§ 506, stk. 2, vedrører kontrol af dokumentation og flyttes derfor til § 508, nr. 4. Dokumentationen for design af byggeri skal udarbejdes ud fra byggeriets brandklasse, dvs. den højeste brandklasse, der optræder i byggeriet. Når der skal udarbejdes dokumentation for kontrollen i projektering og udførelse, kan denne dokumentation ske ud fra brandklassen af det enkelte bygningsafsnit. I § 507, stk. 1, slettes: "hvor der anvendes certificeret brandrådgiver", og § 507, stk. 2, ændres på baggrund af bemærkningerne.

Danske Beredskabers forslag tages til efterretning og indarbejdes ved, at § 513, nr. 6, ændres til: "6) Placering af brandtekniske installationer og håndslukningsudstyr".

Bygværksprojekterende for bærende konstruktioner

DABYFO har erfaring med, at der mangler at blive udpeget en bygværksprojekterende i 90 pct. af byggesager. Derfor anbefales det, at kravet indføres i § 10, eller at der i § 10 henvises til § 16.

Københavns Kommune spørger, om opgaven for den certificerede statiker, jf. § 540, ikke er sammenfaldende med den bygværksprojekterendes i § 529.

TBSTs kommentar

TBST mener ikke, at § 16 direkte skal nævnes, da det ikke omhandler dokumentation, som skal indsendes sammen med ansøgningen. Det fremgår af § 16, at oplysninger om en bygværksprojekterende skal fremgå af ansøgningen.

Indplacering af markedspladser i brandklasser samt anvendelse af certificerede statikere og brandrådgivere

Dabyfo, Dansk Live, KL, Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark, DKK og Kulturministeriet har bemærket, at der er stor bekymring for, at udgifterne i forbindelse med udarbejdelse af dokumentation til byggetilladelser vil stige, da det vurderes, at der fremover skal anvendes certificerede statikere og brandrådgivere til udfærdigelsen af dokumentationen. Det bemærkes desuden, at det vil være en fordyrelse af arrangementer, at pladsfordelingsplaner skal udfærdiges af en certificeret brandrådgiver, og at de skal godkendes hvert år.

Dabyfo, KL og Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark efterspørger et svar på, hvilken brandklasse en brandrådgiver skal være certificeret til, samt hvordan brandklassen for en bygning/bygningsafsnit fastlægges i forbindelse med midlertidige arrangementer, der henføres til § 6f og 6g.

IFFD, Dansk Live, FRI, Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark, Danske Beredskaber, KL og DABYFO efterspørger et svar på, hvilken brandklasse en brandrådgiver skal være certificeret til, samt hvordan brandklassen for en bygning/bygningsafsnit fastlægges i forbindelse med udfærdigelse af pladsfordelingsplaner, jf. § 6e.

IFFD, Dansk Live, FRI og Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark efterspørger et svar på, om en certificeret brandrådgiver skal

udarbejde og/eller kontrollere en pladsfordelingsplan, samt hvad der menes med "udfærdige".

Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark bemærker, at det vil være hensigtsmæssigt, at pladsfordelingsplaner kan godkendes for og anvendes i en årrække, og at pladsfordelingsplaner, der er godkendt af redningsberedskabet inden 1. januar 2020, fortsat skal kunne anvendes.

Dansk Live og Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark foreslår, at det fremadrettet skal være muligt at få flerårige tilladelser til midlertidige arrangementer, og at det fremadrettet skal være muligt at vælge mellem brug af en certificeret rådgiver og kommunal sagsbehandling.

TBSTs kommentar

På baggrund af høringssvarene er det besluttet, at pladsfordelingsplaner fortsat skal kunne godkendes af enten en certificeret rådgiver eller af kommunalbestyrelsen. For indendørsarrangementer vil der dog være krav om brug af en certificeret rådgiver, hvis det antal personer, der anvender lokalet, er højere end det antal, som lokalet er godkendt til. Det skyldes, at det i disse tilfælde kan være nødvendigt at tage bygningens flugtvejsforhold i betragtning.

De transportable konstruktioner, der opstilles midlertidigt i forbindelse med markeds- og byfester samt i forsamlingslokaler, idrætshaller o. lign., bliver ligeledes omfattet af muligheden for valgfrihed mellem kommunal byggesagsbehandling og anvendelsen af certificerede rådgivere.

Det er TBSTs vurdering, at markedspladser, festivaler, midlertidige campingområder m.m. (dog ikke telte), ikke kan indplaceres i en brandklasse, jf. § 493, stk. 4.

Udfærdigelse af pladsfordelingsplaner skal ske for transportable konstruktioner (typisk telte) til mere end 150 personer og for forsamlingslokaler til mere end 150 personer. Pladsfordelingsplaner, som er godkendt inden den 1. januar 2020 kan fortsat anvendes, hvis forholdene er uændret.

Udfærdigelse af en pladsfordelingsplan dækker over en samlet udarbejdet og kontrolleret pladsfordelingsplan. Det kan derfor være en plan, der er udarbejdet af en certificeret brandrådgiver, eller en plan udarbejdet af f.eks. den ansvarligefor arrangementet af et forsamlingslokale eller en markedsplads, som kontrolleres af en certificeret brandrådgiver.

Forslaget om at give flerårige tilladelser kan ikke imødekommes, ligesom kommunerne ikke kan udstede flerårige byggetilladelser til midler-

tidige arrangementer. En pladsfordelingsplan skal derimod ikke godkendes igen, hvis der ikke sker ændringer af arrangementet, der har betydning for pladsfordelingsplanen.

Fravigelser af brandtekniske installationer

DABYFO bemærker, at bestemmelsen vil medføre, at byggeriet ikke ændrer brandklasse, selvom de præaccepterede løsninger fraviges og derved strider mod § 493. § 533, stk. 3, angiver: "For fravigelser omfattet af § 506, stk. 3, skal der dog tillige være tilknyttet en certificeret brandrådgiver, som mindst er certificeret til brandklasse 3." DABYFO konkluderer, at intentionen er, at der kan anvendes brandtekniske installationer f.eks. brandventilation i industri- og lagerbygninger i brandklasse 1 uden, at bygningen placeres i BK3.

DABYFO spørger, om kommunen skal kontrollere, om § 533, stk. 3, er overholdt ifm. godkendelsen af brandklasse 1.

DABYFO spørger ligeledes, om der skal fremsendes dokumentation for certificering, jf. § 22, samt en starterklæring, som indeholder § 508 eller § 550 a. Det fremgår af § 509, at den certificerede brandrådgiver i en sluterklæring skal redegøre for fravigelser, jf. § 506, stk. 3, og hvordan sikkerhedsniveauet er sikret opfyldt. DABYFO spørger, om der skal fremsendes en sluterklæring i overensstemmelse med kravene i § 509 eller § 550 a.

DABYFO foreslår, at afvigelsen bør fremgå af kapitel 27 – Brandklasser, § 493. Ligeledes bør der laves en beskrivelse af kommunes virke i relation til § 506.

DABYFO bemærker, at det bør fremgå af dokumentationen, jf. 550 a, at den certificerede brandgiver har kontrolleret dokumentationen ved en sluterklæring, jf. 509. DABYFO spørger, i hvilken form § 550 a skal dokumenteres, og om kommunen skal sikre, at der er fremsendt dokumentation for fravigelser, jf. § 506, eller blot en sluterklæring, jf. § 509.

DBI bemærker, at kravene i §§ 506, 509, 533 og 550 a bør udgå, da projektering og udførelse af brandtekniske installationer ikke kan være omfattet af den certificerede brandrådgivers virke, da den certificeredes kompetencer ikke omfatter projektering og udførelse af brandtekniske installationer.

DBI nævner, at der er et misforhold i, at der i bekendtgørelsen reguleres brug af præaccepterede løsninger, der jo alene er vejledning. Det bemærkes desuden, at der også er et misforhold i, at man for så vidt angår fravigelser fra præaccepterede løsninger ved indplacering i brandklasser, behandler dette på vejledningsniveau, og fravigelser for præaccepterede løsninger for brandtekniske installationer behandles i bekendtgørelsen.

Faaborg-Midtfyn Kommune bemærker, jf. § 506, stk. 3, at for byggeri, der indplaceres i brandklasse 1 eller 2, kan de præaccepterede løsninger for brandtekniske installationer i *Bygningsreglementets vejledning om brandtekniske installationer*, bilag 12, fraviges ved at det dokumenteres, at sikkerhedsniveauet for den enkelte fravigelse overholdes. Faaborg-Midtfyn Kommune spørger, om der laves tilsvarende revision i de tilhørende brandvejledninger, da der som vejledningerne er nu ikke kan fraviges de præaccepterede løsninger vedr. brandtekniske installationer.

KL bemærker i forlængelse heraf, at § 506, stk. 3, synes at modsige selve definitionerne på brandklasse 1 og 2 (og at det i øvrigt modsiger den udgivne vejledning) ved, at der kan fraviges fra krav om brandtekniske installationer i brandklasse 1 og 2. Så bliver bygningsafsnittene vel min. brandklasse 3 i stedet? KL spørger, hvad forudsætningerne er for, at der kan fraviges, jf. § 506, stk. 3, og foreslår, at det præciseres, hvilke fravigelser der kan accepteres.

KL spørger, hvordan § 506, stk. 3, hænger sammen med § 493, stk. 1, nr. 2, hvor der står, at: "*Løsninger skal udføres i overensstemmelse med de præaccepterede løsninger, som er beskrevet i Bygningsreglementets vejledning til kapitel 5 – Brand*"?

TBSTs kommentar

Hensigten med, at man kan fravige de præaccepterede løsninger for installationer er, at det skal være muligt at foretage mindre fravigelser, uden at bygningsafsnittets brandklasse ændres.

Afvigelsen skal dog kontrolleres af en certificeret brandrådgiver, der er certificeret til brandklasse 3.

Typen af afvigelser, der falder inden for bestemmelsen, vil blive beskrevet i kapitel 1.8 i Bygningsreglementets vejledning til kap. 5 – Brand. Der kan f.eks. være tale om mindre afvigelser fra detektorers dækningsareal eller afstanden mellem detektorer.

Det er med bestemmelserne ikke hensigten, at man kan installere ikke-simple brandtekniske installationer i bygninger i brandklasse 1, uden at de skifter brandklasse til brandklasse 2.

Det er TBSTs vurdering, at certificerede brandrådgivere, certificeret til brandklasse 3, kan foretage denne vurdering, hvis det kan dokumenteres efter kapitel 8, Eftervisning, i Bygningsreglementets vejledning til kap. 5 – Brand. Hvis det ikke er muligt, skal det dokumenteres af en brandrådgiver certificeret til brandklasse 4.

Bilag 1

Advokatrådet - Advokatsamfundet
Akademisk Arkitektforening
Altinex Oil Denmark A/S
Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation (ABF)
Ankenævnet på Energiområdet
TEKNIQ Arbejdsgiverne
Astma-Allergi Danmark
Banedanmark
BAT-Kartellet
Bips-Byggeri, Informationsteknologi, Produktivitet og Samarbejde
BL – Danmarks Almene Boliger
BOSAM - Boligforeningernes Sammenslutning i Danmark
Brancheforeningen Danske Byggecentre
Brancheforeningen for Bygningsagkyndige og Energikonsulenter
Brancheforeningen for Storkøkkenudstyr (BFS)
Kooperationen
Byggeriets Evaluerings Center
Byggeskadefonden
Byggeskadefonden vedr. Bygningsfornyelse
Byggesocietet
Bygherreforeningen
Bygningsfredningsforeningen (BYFO)
Center for Indeklima og Sundhed i Boliger
Dabyfo – Forum for Danske Bygningsmyndigheder
DANAK
Dancert – Teknologisk Institut
Danmark Tekniske Universitet, Institut for Byggeri og Anlæg
Danmarks Lejerforening
Danmarks Tekniske Universitet
Dansk Arbejdsgiverforening

Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut
Dansk Byggeri
Dansk Center for Lys
Dansk Ejendomsmæglerforening
Dansk Energi
Dansk Erhverv
Dansk Fjernvarme
Dansk Forening for Automatforplejning (DAFA)
Dansk Gasteknisk Center
Dansk Industri
Dansk Metal
Dansk Miljøteknologi
Dansk Solvarme Forening
Dansk Standard
Dansk Varme Service, DVS
Dansk Ventilation Service
Danske Advokater
Danske Arkitektvirksomheder
Danske Beredskaber
Danske Handicaporganisationer
Danske Kloakmestre
Danske Regioner
Danske Udlejere
DANVA
Datatilsynet
Debra - Energibranchen
Den Danske Landinspektørforening
Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø
Det Økologiske Råd
DHI Danmark
DI Byg

DI Digital
DI Energi
DI Fødevarer
DI Handel
DI Rådgiverne
Ørsted
E.On Denmark A/S
Ejendomsforeningen Danmark
Drivkraft Danmark
Energiforum Danmark
Energiservice A/S
Energitjenesten
Erhvervslejernes Landsorganisation
ETA Danmark A/S
Eurofins
FABA
APPLIA Danmark
Finans Danmark
Forbrugerrådet TÆNK
Forbundet Arkitekter og Designere
Forbundet Træ- Industri-Byg i Danmark (3F)
FORCE Technology
Foreningen af Danske Kraftvarmemærker
Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Foreningen af Slutbrugere af Energi
Forsikring og Pension
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
FSR Danske Revisorer
Glasindustrien
God Adgang
Grundfos

HE-sekretariatet
HMN Naturgas
Hofor
Horesta
Hovedstadens Beredskab
SMVdanmark
Ingeniørforeningen Danmark
Kommunernes Landsforening
Konstruktørforeningen
KTC - Kommunalteknisk Chefforening
Københavns Erhvervsakademi
Landbrug & Fødevarer
Landsbygefonden
Landsforeningen for Bygning og Landskabskultur
Lejernes Landsorganisation
LO
Maskinmestrenes Foreningen
Molio – Byggeriets Videncenter
NGF Nature Energy
Nævnenes Hus
Nævnenes Hus - Byggeklageenheden
Nævnenes Hus – Planklagenævnet
Parcelhusejernes Landsforening
Plan Energi
Plastindustrien
Praktiserende Landinspektørers Forening
Realdania
Rørforeningen
Byens Ejendom
Seges
SikkerhedsBranchen

Skorstensfejerlauget
Statens Byggeforskningsinstitut
Statikeranerkendelsesudvalget
Stålcentrum
SYD Energi
Syddansk Universitet
Tekniq Installatørernes Organisation
Teknologisk Institut
Teleindustrien
Træinformation
Frie Uafhængige Bygningssagkyndige og Energikonsulenter
Varmepumpefabrikantforeningen
VELTEK
Vindmølleindustrien
Vinduesindustrien – Wind Denmark
Aalborg Universitet
Aarhus Universitet
Ministerielle høringsparter
Arbejdstilsynet
Beredskabsstyrelsen
Beskæftigelsesministeriet
Børne- og Undervisningsministeriet
Bygningsstyrelsen
Domstolsstyrelsen
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet
Energiklagenævnet
Energinet
Energistyrelsen
Erhvervsministeriet
Erhvervsstyrelsen
Finansministeriet

Finanstilsynet
Fiskeristyrelsen
Fødevarestyrelsen
Forsvarsministeriet
Forsyningstilsynet
Justitsministeriet
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Kulturministeriet
Landbrugsstyrelsen
Ligestillingsafdelingen
Miljø- og Fødevareklagenævnet
Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen
Naturstyrelsen
Sikkerhedsstyrelsen
Skatteministeriet
Slots- og Kulturstyrelsen
Social- og Indenrigsministeriet
Statsministeriet
Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte
Sundheds- og Ældreministeriet
Sundhedsstyrelsen
Uddannelses- og Forskningsministeriet
Udlændinge- og Integrationsministeriet
Niels Boel, Schneider Electric
Frederik Moeller, Schneider Electric
Helene Egebøl, medlem af den tidligere regerings vækstteam
Johnny Kepny-Rasmussen, KAB
Thomas Skaarup Østergaard, Intelligent Energi
Christian Hansen, ORBICON
Lena Hartmann, Ejendom Danmark

